

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutcza 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajozár.
Nyilttér minden sor 10 kr.

Az eperjesi laktanya.

A laktanya építését a megyei közgyűlés elfogadta és ebből kifolyólag a következő határozatok hozattak.

1. A rendes (normal) kaszárnya 150 ezer forintnyi befektetést igényel, ezen összeg kölesön útján fog beszerezettetni és pedig: a) 50 ezer forint a megyei alapokból, mely összeg után 4 $\frac{1}{2}$ % vagyis évente 2250 frt lesz fizetendő; b) 100 ezer forint törlesztési kölesön útján lesz fedezendő, mely összeg valamely hazai vagy külföldi legkedvezőbb ajánlatot tevő pénzintézetből lesz felveendő.

2. Minthogy a kölesön megkötése a felsőbb helyen leendő megerősítései s a laktanyatervek jóváhagyásáért nem eszközölhető, de különben is e tekintetben még további puhatolások eszközölendők, a hitelműveletek megkötése iránti előintézkedések megtételével az alispán elnökle alatt 12 tagból álló választmány bizatik meg.

3. A felveendő kölesönre nézve a megye közönsége a laktanya bérösszegén kívül egyéb hitel-alappal nem rendelkezvén, biztosítékul megyei pótdadó lesz nyújtandó.

4. A megyei alapokból felvenni szándékolt 50 ezer forintt csak a belügyminiszterium előleges jóváhagyása után lévén folyósítható, a miniszteriumhoz azon kérelem intéztek, hogy ezen kölesön felvételét — a pénzintézetek által jelenleg fizetett 4%-os kamat fizetése mellett — engedélyezze.

5. Továbbá azon kérelemmel járul a megyei közönség nevezett miniszteriumhoz, hogy a 100 ezer forintnyi kölesön tárgyalására hatalmazza fel azon kikötéssel, miszerint a költendő szerződés jóváhagyás végett ugyanoda felterjesztendő.

6. Miután az építéshez mindenekelőtt pontos építési terv és költségvetés készitendő, felhatalmazatik a kiküldött választmány, miszerint annak elkészítéséről legjobb belátása szerint gondoskodják, az ezért járó összeg a mult évi házi pénztári megtakarításokból lesz fedezendő. Magától értetődik, miszerint ezen intézkedés keresztülvitele céljából a megye közönsége felterjesztés útján, azon kérelemmel járul a belügyminiszteriumhoz, hogy a megtakarításokból való fedezést engedélyezze.

7. A laktanya-építésre vonatkozó ajánlatok a honvédelmi miniszterium által a közös hadügyminiszteriummal egyetértőleg lévén tárgyalás alá veendő, a laktanya építésére vonatkozó ajánlat ennél fogva a honvédelmi miniszteriumhoz felterjesztendő.

8. Az ajánlat elfogadása esetén az építési tervet elkészitendő lévén, az annak elkészítésére hivatott vegyes bizottságba, a törvényhatóság képviselője, az alispán mint elnök, a törvényhatósági főorvos, egy államépítészeti hivatalnok és a törvényhatóság által kijelölendő építész kiküldendő lévén, nehogy e miatt rendkívüli ülés egybehívása váljék szükségessé, ezen bizottságba már most kiküldetik Pechy Zsigmond alispán, esetleg helyettese dr. Tahy Mihály főjegyző, dr. Krajzell Aurél megyei főorvos, Raisz Elek főmérnök, és építészeti szakértőül Soukup Adolf mérnök.

9. Miután az építendő laktanya jövedelme egy nemzedéket meghaladó időszakon át a felvett kölesön törlesztésére lesz fordítandó vagyis csak évtizedek múlva leendő jövedelemforrás s így annak mely célra leendő felhasználásának ez időszakon meghatározása gyakorlati értékkel nem bír s az a feletti intézkedés joga a jövő nemzedék által legcélszerűsággal gyakorolható — ennél fogva ezen intézkedési jog, részére ugyan fenntartatik, kijelenti azonban a megye közönsége már most, hogy azon esetre, ha a jelenlegi autonómikus közigazgatási rendszert az állami közigazgatás váltaná fel s ennek folyamánaként a megyei tulajdon államosítottatik, ezen befektetés minden körülmények között a megye lakosai javára biztosítottatik s az ily körülmények bekövetkezése esetén, a kérdéses laktanya tulajdonjoga és így jövedelme is, fennáll, esetleg akkor allitandó sárosmegyei szegények háza alapjára ruháztatik át.

Mint látni, sok itt még a „ha és hogyan”. Ha kapunk kölesönt, ha a belügyminiszterium jóváhagyja a kölesönt, ha meg amaz teljesül — akkor lesz laktanyánk!

No de reméljük a legjobbat!

Fővárosi levél.

Budapest, 1885. okt. 3-án.

Piroslik már a fákon a levél, süvölt köztök, süvölt az őszi szél Prózában folytatva, azt jelenti ez minékünk boldog pestieknek, hogy: itt a szezon, itt van újra!

Tisztelet, beesület az idej holt szezonnak, mely, bizony mondom, elevenebb volt — hála a kiállításnak! — egynémely nagy város téli évadjánál, de az igazándi fővárosi élet mégis csak most kezd hatalmasan nekilendülni, mióta az est árnyai hamarabb szállnak alá és a ligetek zöld gyepszőnyege helyett a szürke aszfalt lett a divó sétány, mióta a kávéházak tündöklő ablakai mögött nyüzsgő embergomolyokat látunk és a színházakban — visszazárlingózáván mind a szabadságot jelesek — nemesak „amugyosan”, de istenigazában kezdenek játszani.

Szóval, a budapesti ember, kit sorsa egész nyáron át itt tartott, csak most érzí tágulni tüdejét és könnyebbülten szakad ki a sóhaj kebléből: végre, végre elememben vagyok!

Csak a vigadó előtti kioszkoska, a kedvelt „Hangli” őrizi meg szívósan nyári képét, daczára a sárguló akáczoroknak. Reggelenként hiába zörrenti néha hűs szél a fák gyérülő lombzatát, hiába hallszik titkos, zizező hullanása a sápadt leveleknek, csak összegyülemlik azért még mindig ugyanaz a választékos törzsvendégsereg, a vidám ugrókút magasba szökellő vizsugara előtt.

Az utcákon a Bukovay-náczió hemzseg mostanában (ez az ő hónapja), ki „öregestül”, ki pajtásostul bandukol városzerte. Zöld a remény színe, de azért a „haza reménye” bizony mordul ráfordmedne arra az életűt filiszterre, aki őt „zöldnek” vakmerősködni mondani, mert csak a vidékről most először felkerülő balek „zöld”, hiába éret meg — amint arról testimoniuma tanuskodik, teszem azt a pataki avagy szentesi zsendítő égalj alatt.

. Különben kiűn az utcán nem egy tarka képet pingál most olykor jókedvében a véletlen. Jóképű alföldi parasztkoz ezifrajtos, habfehér gyolcsatyában piros turbános, sárga

TÁRCZA.

Miért maradtam agglégény?

(Raoul de Najae elbeszélése.)

— Hogy nem viselem a nyakamon Himen rózsalánecát, így szólott egy este hozzám Grenat Dénes barátom, nem azért van, mintha nem tartottam volna alája a nyakamat. Sőt állítani merem, hogy soha nőtelen ember nem állott közelebb a szabadsága elvesztéséhez, mint én. Méitő a meghallgatásra az a kis történet, melynek én valék a hőse, csaknem harmincz évvel ezelőtt.

Bajeuxból, a hol megpillantottam a napvilágot s a hol békebíró volt az apám, Párisba jöttem, hogy megtanuljam egy úrnál, miként kell lestrófolni a vevési, s felstrófolni az eladási árakat. A főnököm, kinek jóindulatát meg tudtam nyerni, több ízben így szólott hozzám:

— Ön értelmes ember, kedves Dénes, szeretem önt. Ha leányom lenne, önnök adnám. Házasodjék meg. Társammá lehet, ha a felesége hozományát befekteti az üzletbe.

Meg is jelent álmaimban a „Copaille és Grenat” czég, tüzes toll által aranyos tintával felírva.

Csak hogy sajnos, elrejtőzött a tündér, kinek feladata lett volna ebből az álomból valóságot csinálni. A fiatal leányok közül, a kiket ismertem, egyik sem volt nekem való. Némelyek esinosak voltak ugyan, de nem volt hozományuk; mások ismét rendelkeztek ugyan vele, de csunyák voltak. Az egyiknek olyan volt a jelleme, hogy visszajeszített; a másiknak a szülei nem nyerték meg a tetszemet, a harmadiknak a modora nyugtalanított. Ámbár jól tudtam, hogy nem lehet feltétlenül megbízni a külszínben, s hogy a házasság nagyon hasonlít a szerencsejátékhoz, mégis szerettem volna,

hogy mielőtt a játszmát megkezdéném, legyenek nyerőkartáym.

* * *

Am a szigor, melylyel élettársam megválasztásánál eljárattam, nem állhatott ellent Martineau Laura kisasszony bíjainak és hozományának. Meggazdagodva, nyugalomba vonult vendéglős egyetlen leánya volt ez az imádásra méltó teremtés; az apjával és az anyjával Jouy-en-Josásban élt, közel Versailleshez. Tizenkilenc éves volt, kék szemekkel, szőke hajfürtökkel, angyali mosolylyal.

A derek Martineau úr mindjárt kezdetben nagyon barátságosan fogadott; s minthogy Martineau asszony, az akarat nélküli matróna, mindig csatlakozott a férje véleményéhez, bizonyosra vehettem, hogy mindig szívesen fognak látni.

Jouy a szélén fekszik az erdőnek, mely Virolly-ig nyulik. Vasárnaponként sétálni szoktak a nagy fák árnyékában. Laura és én egymás mellett ballagtunk, szülői által kísérve. Nagyon félénkek lévén mindketten, a kézszeritásokhoz, a hirtelen elpirulásokhoz, lopva odavetett tekintetekhez s megmagszakított mondásokhoz folyamodtunk segítségül, hogy pótolják a szavakat, melyek sehogy sem akartak ellebbenni ajkainkról.

Szerettük egymást.

Copaille úr közvetítésével megkértem Laura kezét. Martineauék, a kiknek szívét megnyertem, tárt karokkal fogadtak.

Csendes természetű emberek lévén, közös egyetértéssel elhatároztuk, hogy megfosztjuk magunkat az ünnepekkel, melyekre közönségesen ürügyül szolgálnak az egybekelések. Abban állapodtunk meg, hogy a polgári esketés és a vallási szertartás ugyanegy napon legyen Jouyban, s hogy a szokásos kitéjezés szerint csak a családtagok legyenek jelen. Versaillesben bérelendő kocsi fogják elvinni a mairehez s a templomba a jegyeseket, Martineau urat és feleségét, Laura öreg nagynénjét s fiatal unokahugát, Martineau két barátját,

mint a menyasszony tanuit, s végre Copaille urat s egy unokatestvéremet, mint a vőlegény tanuit.

Az apám, erős köszvényroham által ágyba vetve, nem jöhetett el magáldani fia trigyét; s az anyám ott maradt ápolni őt, miután megígértük, hogy Bajeux lesz nászutunk czélpontja.

Nem akarom önt felesleges részletekkel untatni; sietek ahhoz a reggelhez, melyről azt hívéim, hogy utolsója lesz nőtelen életemnek.

* * *

Jouy egyetlen vendéglőjének egyik szobájában ébredtem fel ezen a reggelen. Kiugrottam az ágyból s felnyitottam az ablakot. Pompás idő volt. Szemeim előtt nyult el a rétnék zöld szőnyege, melyet gyöngyökkel hintett be a harmat. Kissé távolabb, falombok közül, melyek leveleit megaranynozni kezdte az ős, vörös tető bukkant elő, s én esőkökat küldtem ennek a vörös tetőnek, mert alatta rejtőzött a szépségnek és ártatlanságnak az a virága, mely alig négy óra múlva az enyém leendő.

Elhagyva a mezőt, a falunak fordult tekintetem. Erzékeny pillantást vettem a maire hivatalának szerény homlokzatára és a kis templomnak tornyára. Már halottam a hatósági tisztviselőnek s a papnak szavait, melyek nekem adták Laurát, az első a törvénynek, a második a mindenható Istennek nevében.

Egy aggodalom fogta ekkor el lelkeket: „Vajjon megérdemel-e ily boldogságot Grenat Dénes, s az angyal, kit Martineau asszonyság szült, nem-e inkább királyhoz méltó, mint egy kereskedő segédhez?” Ezt az aggodalmat mihamar eloszlata a kedvező benyomás, melyet Grenat Dénesnek a tükör által visszazárgzott alakja keltett bennem. Fekete ruhájában, mely izmos termetet árult el, s a frissességgel, mely huszonkét éves korának volt az osztályrésze, igen esinos férfi volt.

Felöltözvén, elmentem Martineauékhoz. Laura nem készült még el a toilettéjével, s nem juthattam

kaftános, napsütötte arzu ozmanlik emitt — széles kék bugyogó, athletatermetű szerbek bojtos tezzel tar koponyájukon prêmes ködmönös lengyel testvérek fekete eskmával fejükön amott szivarványlő csoportzatokba verődnek az őszi verőfényen sűtkérező utzasoron! Ilyen, egészen katalóguson kívüli „emberészeti” kiállítást varázsolt ide a mi országos kiállításunk, ahol — notabene — még szüntelenül járja a „hegedűszó, furulyaszó, ezimbalom”, mert biz’ ott még ekkorig sem fogtak ki a büfelejtő bankettezésből.

A legutóbbi nagy eszem-izsom — ha nem esalódom — az volt, amit a kohászok és bányászok cselekedtek. Hja, jól esik változatosság kedvéért, rémledező bányáreg helyett, pezsgőtől habzó serleg fenekére pislogatni.

Színházainkban nagy dolgok vannak készülöben. Kezdjük a Szikszay . . . pardon! a nemzetinél! Egybegyűlt újra a „jeles kompánia”, mely meglehetősen széjjel-szóródott a rekkenő napokban. Jászay Mari, Helvey Laura a kódos Londonból, az örökifjú Prielle Cornelia a fenyvesekkel vadregényes Tátrafüredről, jó Szigeti bácsink svábhgyi szőlőjéből, ragyogó Csillag Terézünk a Margitsziget süsögő tölgyei alól, hős Nagy Imrénk — a nemzeti színház bérházából, mind, mind összetalálkoztak újra hatalmas munkakétyben Jókai „Arany ember”-e arany szezonot teremtett a nemzeti színháznak, adja isten, hogy most gyémánt szezonná avaszirozotassa legújabb, regényéből gyűrt drámájával a „Fekete gyémántok”-kal! Igaz ugyan, hogy valamint a politikai horizonon, úgy a nemzeti színház szemhatárán is egy sötét pont kezd mindinkább előtűnni, de tudom, hogy nyomban vidámabban lélekenek t. olvasóim, ha meg-sűgom, hogy Csikynek egy új drámája az a „Sötét pont.”

Ördögadta népszínháza még mindig az ördög piruláival traktálja közönségét. Pedig már a kaczkias menyeeskévé lett Hegyi Aranka is ott esiesereg benne! No de majd beköszönt már e napokban újra régi fészkebe valami parázs nótával a mi dicső Blahánénk, és tudom, hogy hamarosan véget vet az ördög uralmának az országihírű A n g y a l Liszka.

. Politikáról mitsem írok. A Sándor-uteza tája ugyan nem néptelen már, összeültek a patres conscripti — de nem történt még semmi. Hiszen még Csanády bátya sem szölt oda „Tisza Kálmán úrnak”, hogy: hiába rázogattja fejét a miniszterelnök úr! Majd írok akkor, mikor fel-mordulnak a dörgeedelmes szónoklatok, szerteczikáz-nak a lobogó „pártvillámok”. Kigyuladnak a hon-atyái arezulatok majd akkor, akkor!

Különfélék.

A sárosmezei kiállítók közül a budapesti országos kiállításban kitüntetésben részesültek: I. Mezőgazdasági termények csoportjában. A sárosmezei gazdasági egyesület collectív kiállításában: Kecskés Gyula kitűnő minőségű lenért, Mész Frigyes kitűnő minőségű babért, Péchy Béla kitűnő minőségű borsó és leneséért, Piller Kálmán kitűnő minőségű búzáért — kiállítási nagy érdmet. II. A tejtermékek időleges kiállításában: Gf. Dessewffy finta uradalma (sajt) kitűnő termelésért, Pulszky

be a szobájába. Panaszkodván, hogy ugy bánnak velem, mintha idegen lennék, azt mondta Martineau asszony, hogy a ki sokat adott az illendőségre, hogy várjak még egy kisé.

— Hé, hé, ön még nem a vejem, szölt Martineau úr, nevéve türelmetlenségem fölött.

— Hisz oly kevés szükséges még hozzá, válszoltam én.

A szalonban tizedfelet mutatott az óra, következésképen egy óra múlva leszek veje. Már pedig ebben az egy órában nincs elég ideje oly katasztrófának történni, a mely meghiusíthatná a házasságomat; legalább én így gondolkodtam. Ezt az órat betöltötte az egymásután való megérkezése Copaille úrnak, a ki már is üzletársaként beszélt velem. Laura öreg nagynénjének, fiatal unokahúgának, két tanujának és az én unokatestvéremnek.

Megnyílt a szalon ajtaja; belépett a menyaszszony fehér ruhájában, remegve a felindulástól. Hozzá siettem. Ebben a pillanatban kivált a koszorujából egy narancsvirág s lehullott a szönyegre. Az unokatestvérem felkapta.

— En elhárítom a szó betűszerinti értelmében, mondá: te képletileg fogod letépni ma este.

Az unokatestvérem szerette a vastag tréfákat.

* * *

Tízét ütött, a maire várákozott reánk. Hamar kocsira ültünk s a lovak elvágattak. Tíz perc múlva megérkezünk.

A maire, háromszintű övét felöltve, titkárával együtt, a ki nem volt más, mint az iskolamester, elénk jött. Apósom nagy vagyonának köszönhattük a figyelem e jelét.

Bevezettek az esketési szobába; három ablaka volt s egy ajtaja; asztallal s kettős széksorral volt beburorozva. Laurát s engem az első sor közepén helyeztek el. Mellénk ültek a tanuk, hátunk mögé Martineau-házaspár, az öreg nagynéne s a fiatal unokahug.

A titkár felolvassván a frigykötésünk érvényes-

Géza (Zsebfalu) kitűnő minőségért, Pollner Leo (Paloosa) jó minőségért, B. D. Lillia (Eperjes) kitűnő termelésért, — mindnyájan kiállítási nagy érdmet. Azonkívül Péchy Antal — mint jury-tag versenyen kívül állván — jegyzőkönyvi elismerést kapott kitűnő termelésért. A kiállítási érdmet csak a kitüntetés jelképe, a tulajdonképeni kitüntetés az érdmet indokolásában rejlik.

Megyei virilisták. Jövő évre a virilisták következő sorrendben és következő adó összegekkel vannak összeállítva. 1. Salamon Géza 3943 frt 63 kr. 2. Dr. Vályi János 2369 frt 50 kr. 3. Ghilányi József 2147 frt 86 kr. 4. Keczer Miklós 2112 frt 80 kr. 5. Pulszky Géza 2107 frt 75 kr. 6. Bánó József 1964 frt 10 kr. 7. Tyimih Ignác 1474 frt 60 kr. 8. Gróf Szirmay György 1380 frt 50 kr. 9. Piller Kálmán 1370 frt 75 kr. 10. Gróf Dessewffy Dénes 1352 frt 1/2 kr. 11. Szentandrassy Lajos 1291 frt 50 kr. 12. Köszeghy Antal 1270 frt 17 kr. 13. Károlyi László 1246 frt 17 kr. 14. Dessewffy Pál 1116 frt 88 kr. 15. Zipszer Pinkász 1063 frt 60 kr. 16. Br. Ghillányi Imre 1037 frt 97 kr. 17. Tahy László 1033 frt 89 kr. 18. Gróf Wengerszky Hugó 982 frt 40 kr. 19. Imre László 875 frt 50 kr. 20. Weinfeld József 857 frt 75 kr. 21. Bujanovics Sándor 820 frt 86 kr. 22. Benczur Emil 813 frt 78 kr. 23. Paulusz Károly 791 frt 24 kr. 24. Willecz Bolli 743 frt 50 kr. 25. Katscher Mark 743 frt 50 kr. 26. Leuchtag Manó 711 frt 52 1/2 kr. 27. Hedry Ernő id. 675 frt 40 kr. 28. Bornemiszta Lajos 661 frt 81 kr. 29. Klein Ignác 618 frt 84 kr. 30. Propper Dávid 615 frt 96 1/2 kr. 31. Ferentzy Béla 587 frt 03 kr. 32. Hodossy Imre 585 frt 04 kr. 33. Kubinyi Albert 574 frt 51 kr. 34. Pollner Leo 549 frt 05 kr. 35. Gombos Alajos 533 frt 02 kr. 36. Péchy Béla 508 frt 97 1/2 kr. 37. Hedry-Jelenik Ernő 505 frt 52 kr. 38. Dr. Ferbstein Mark 505 frt 30 kr. 39. Dr. Tahy Mihály 502 frt 46 kr. 40. Haitseh Lajos 496 frt 68 kr. 41. Keczer Bertalan 493 frt 72 kr. 42. Dobay Sándor 483 frt 86 kr. 43. Péchy Zsigmond 488 frt 24 kr. 44. Mész Frigyes 485 frt 70 kr. 45. Kirchmayer Vilmos 485 frt 59 kr. 46. Mattyasovszky Tamás 485 frt 54 kr. 47. Dr. Mosanszky Győző 478 frt 98 kr. 48. Szinyei József 478 frt 66 1/2 kr. 49. Francsek Dezső 476 frt 18 kr. 50. Beör Kálmán 463 frt 24 kr. (Folytatjuk).

Krausz Béla királyi tanácsos és kassai pénzügyi igazgató 25 éves szolgálati jubileumát ünnepelték meg a kassai és kerületbeli pénzügyi tisztviselők. Délőtt 10 órakor valamennyi tisztviselő Weichardt Károly pénzügyi tanácsos vezetésével bement a díszterembe, mely alkalommal Weichardt tanácsos szépen szerkesztett beszédben fejezte ki tisztáraitól a fölötti örömet, hogy oly tapintatos, körültekintő és igazságos főnök vezetésével állhatnak, a minőnek a pénzügyi igazgató urat tiszteletteljes szeretettel ismerni tanulták. Krausz kir. tanácsos meleg szavakkal fejezvé ki köszönetét a nem várt kitüntetés felett, elismerését nyilvánítja a tisztviselői karnak, s lelkiismeretes munkálkodásának és kötelességérzetének tulajdonítja egyedül azon sikerteljes működést, a melyet öt éves ittlé alatt tapasztalt. A tisztviselői kar egy 180 arczképet tartalmazó barna kötésű díszes albumot nyújtott át tisztelete jeléül, melynek czímlapján, ezüst lemezen, az ünnepelt monogramja látható, azonfölül igen szép tokban egy ezüst tintatartót. A midőn ezen

ségéhez szükséges okmányokat, s a maire a törvénykönyvnek azon fejezetét, mely a házasságok kölcsönös jogairól és kötelességeiről szö, az utóbbi felém fordult s komoly hangon mondá:

— Granet Dénes Gyula Bálint, hajlandó-e feleségül venni Martineau Lau —

Miért nem mondhatta ki a végszót, s az igen, mely nyelvem végén volt, miért tért vissza a semmisségbe?

Mert az oroszlan . . . Érti-e ön, barátom? egy igazi oroszlan, a melyet Afrika pusztáin látni, bozontos sörénynyel a terembe ugrott a nyitva maradt ablakoknak egyikén.

Laura karjaimba vette magát. Nem gondolok egyébre, csak arra, hogy megvédjem őt tennel.

A többiek, okosabbak, de nem oly bátrak, gyors futással helyezték magukat biztonságba a méltóságteles vadállat karmai és fogai elől. Ahhoz képest, hogy hol ültek, az ajtón vagy az ablakon illantak el.

A rémület oly nagy volt, hogy megfélekedtek rólunk, egyedül maradtunk az állatok királyával. Lassu léptekkel közeledett az ajtó felé. Azt hittem, a menekülők után veti magát. Csalatkoztam. A küszöbhez érve, egész hosszában elnyult s mozdulatlanul maradt. Ha nem is ment el, legalább nem vett észre bennünket. De a foglyai vagyunk. Orzi az ajtót; a mi pedig az ablakot illeti, nem merünk oda menni; a legesekélyebb zaj elárulhatná jelenlétünket.

Nem vesztegetjük az időt annak találgatásával, hogy miként történhetet a forró égövi országok e lakójának váratlan látogatása; csak arra gondolunk, miként szabadulhatnánk meg e válságos helyzetből. Érett megfontolás után belátom, hogy lehetlenség mindkettőnknek megszabadulni. Egyikünknek élete a másikéknak feláldozásától függ. Hallottam, hogy naponkint tizenhat font friss hussal beérik a nagy vadállatok. Nem vagyunk ugyan kö-

szép ünnepelet megemlítjük, el nem mulaszthatjuk személyes érzelmeinknek is kifejezést adni és a köztisztelet és szeretetnek örvendő magasrangú tisztviselőnek, legbensőbb üdvözlésünket kinyilatkoztatni.

Az 1886-ik évi megyei költségvetés. Ezen költségvetés 66.315 frt 40 krnyi bevétellel és 64.931 frt 98 krnyi kiadással, vagyis 1383 frt 42 krnyi megtakarítással lett megállapítva. A megtakarított összegből a megye által kezdeményezett házi ipar meghonosítására megszavazott 2000 frtnyi kiadás lesz fedezendő. A még hiányzó összeg a f. évi megtakarításból fog fedeztetni.

Választás. Jelenik-Almássy István helyére a megyei közigazgatási bizottságba Görgey Sándor; a központi választmányba Beör Kálmán; az állandó választmányba Korányi Antal; az egészségügyi bizottságba Szinyey-Merse István; és a statisztikai bizottságba Urban Antal lettek megválasztva.

Övintézkedések a kolera ellen. A megyei közgyűlés elhatározta, hogy kolera esetén a járványházak felszereléséről és a betegek élelmezéséről — a községek; a felügyelők és apolók, valamint a gyógyszeresek és a járvány alkalmával felhasználandó fertőtlenítő szerekről — a megyei hatóság lesz hivatva gondoskodni. Az általános kiadások és a netán egyes községek részére nyújtandó kölcsön fedezésére 8000 frt pedig a megyei kisebb alapokból álland az alispán rendelkezésére; a belügyminiszterium pedig meg fog kerestetni, hogy a járvány fellépte esetén a megye részére 12 orvosról gondoskodjék s azok költségét előleg gyanánt fedezze.

Megállapított kegydíjak. Özvegy Papp Edéné részére Eperjes város közgyűlése által megállapított 62 frt 50 krnyi kegydíj a megye által megerősített. Özvegy Zathureczky Lászlónéknak néhai férje fizetésének három havi összegét pedig halotti évnegyed címén a megye megszavazta.

A földadó kataszter nyilvántartásáról szö törvényezik október hó 1-én lépett életbe. Figyelmeztetjük e körülményre a földadót fizetőket.

Szitka ezredes jubileuma. E hó 18-án lesz, hogy házi ezredünk parancsnoka 40 éve szolgál a hadseregben. Kételességünknek tartjuk a civilvilágban is köztiszteletben álló ezredesünk életrajzát rövid vonásokban közölni. Sitzka Gusztáv a bécsi egyetemen végzett tanulmányai után 1848-ik évben a es. k. 8. számú ezredbe lépett s még azon évben és az emlékezetes 1849-ik évben az olasz hadjáratban vett részt s ugyanott hadnagy lett. 1856-ik évben főhadnaggyá előléptetve a 45-ik ezredhez lett áttéve s ugyanezen ezredben 1859-ik évben kapitány lett. Az 1866-ik hadjárat előtt ismét Olaszhonba látjuk s a custozsi esata alkalmával személyes vitézsége annyira feltűnt, hogy ő Felsege által a katonai érdemkeresztet és pedig hadi dekorációval lett kitüntetve. Ornaggyá 1874-ben lett kinevezve s akkor kiváló ismereteinek elismerésül a lobzovi gyalogsági kadétiskola parancsnoka lett. Mint alezredes s azzá 1879-ben lett, a 23-ik ezredhez jött s Bosznia északi részében volt garnisonban 1881-ik évben a 71-ik ezredben a tartalékezred parancsnokául s két évvel később ezredparancsnokául neveztetett ki. Házi ezredünk parancsnoka 1883-ik évi őszszel lett s azóta körünkben tartózkodik, birva közönségünk tiszteletét. Valószínű, hogy

vérek, de ennyi lust bármelyikünk képes szolgál-tatni.

Melyikünk fogja?

Laura-e, én-e?

Meg vagyok győződve róla, hogy versenyezni fogunk a nagylelkűségben, hogy ő is, mint én, meg fogja ragadni az alkalmat szerelme nagyságának bebizonyítására. A füleihez tapasztalva ajkamat, sut-togom:

— Egyikünket fel kell fálnia. En leszek az.

A félelem által eltorzított arczvonásai nyom-ban a mély öröm kifejezését öltik magukra s me-leg kézzorítással mond köszönetet.

Ez az önzés, a melyre korántsem valék elkészülve, felháborít. Laura nem szeret, nem is szeretett soha, miután ily könnyedén belenyugszik abba, hogy az oroszlan torkában lásson eltűnni.

Mosolyog.

Szörnyetegyet készültem nőül venni!

Ezen oroszlan nélkül férje lennék egy utálatos teremtsének, a kit mulattat a halálom gondolata.

A mennyire a pokolba kívántam volna imént még ezt a jeles oroszlant, éppen úgy áldom most. Határtalan elismerést érzek iránta. Gondolkozom, miként tehetném a kedvét. Csak Laura van a kezem ügyében. Megragadom.

Megértett.

— Kérlek, szölt halkán, ne adj az orosz-lánnak.

S felém fordulnak könyekkel telt szép szemei. Ingadozom. Az erélyem nem áll a körülményeknek magaslatán.

— Jó vagy, folytatá, szeretsz, meg fogsz menteni.

A szenteskedő!

— Nem, válaszolom, nem vagyok rossz, nem, nem szeretem kegyedet s kegyed lesz az, a ki engem megment.

— Mikor?

— Azonnal.

* * *

Folytatás a mellékleten.

az ezred tisztikara meg fogja ünnepelni parancsnokának 40-éves jubileumát

Az eperjesi kir. gimnázium f. évi november hó 1-től számított egymásután következő 12 évre 1600 frt évi összegért újból bérbe vette a megyei kórházépületet.

Ipariskolai pénzalap. A törvény azt rendeli, hogy az elsőfokú iparhatóságoknál befolyó bírságokból ipariskolai pénzalap létesíttessék. Így alapnak létesítése a múlt héten el lett határozva s annak fogantatásával az alispáni hivatal megbizva.

Őszi zivatar. Városunkban napok óta csaknem óriási zivatar uralkodott. Az emberek szeptemberben izzadtak, ez így tartott mult hétfőig, mely nap délután úgy 4 óra tájban oly zivatar tört ki, a melyen nem mindennap látható. Az ég hirtelen úgy elsötétült, hogy a szobákban lámpát kellett gyújtani. Vastag felhőtömegek vonultak a f. tarczai vidékről a Tapoly és Alsó-Tarza felé, porfelhőket kergetett végig az útezők a dühöngő szél. Majd zuhogó eső esapott le, mely rövid ideig tartott. Később kiderült az ég s este csak úgy ragyogtak a csillagok.

Kugli-kirovály. A helybeli kuglizó-egylet m. vasárnap versenydíjjal egybekötött zárünnepélyt rendezett. A kugli-kirovály Sebes Ferencz segédlelkész. Estve kedélyes közvacsora volt a lövöld helyiségében.

Honvédtisztek búcsuestélye. A tartalékos honvédtisztek befejezvé ez idei őszi gyakorlatokat, kedden este búcsuestélyt tartottak, melyen a helybeli honvédtisztek — élükön br. Mengersen Gusztáv a helybeli honvédtisztlő parancsnokával — mindnyájan részt vettek.

A bártfai vasut ügye a megyei közgyűlésen. Hogy a megyei közönség nem idegenkedik ezen vasut építésének pénzbeli és közmunka erő által való elősegítésétől, azt a hétfői közgyűlésen is kilátásba helyezte. Mielőtt azonban e tárgyban végleges határozatot hozna, szükségesnek tartotta a kérdésnek bővebb tanulmányozását s kiderítését az ezen vonal kiépítésére szükséges áldozatoknak, valamint — az abból várható haszonnak. E célból Pöchy Zsigmond elnöke és Tahy Mihály jegyzősége mellett Adamovics József, Adler Samu, Bánó József, Benczúr József, Berzeviczy Rezső, Beör Kálmán, Bornemisza Adám, id. Dessewffy Pál, Feszt Lajos, Ferenczy Béla, Fuhrman Andor, Ghillányi József, id. Hedry Ernő, Hajtinger János, Hermann József, Kubinyi Albert, Dr. Propper Adolf, Pulszky Géza, Dr. Schmidt Gyula, Semsey Boldizsár, Semsey Géza, Specht Frigyes, Toszt Károly, Úsz Antal, Willecz Boldizsár, gr. Wengerszky Hugó tagokból álló vasuti bizottság küldött ki, s Bártfa is felhivatott, hogy ezen bizottságba a maga részéről öt tagot küldjön ki.

Megebizottsági tagok választása. A ladoméri, lemesai, berzeviczei és radási kerületben október hó 21-én, a zborói, héthársi és somosi kerületben október 22-én lesz a választás. Választási elnökök, a ladoméri kerületben: Szmracsányi József, a lemesiben Kezer Bertalan, a berzeviczeiben Mikó János, a zboróiban Toszt Károly, a héthársiban Dobay Sándor, a radácsiban ifj. Hedry Ernő, a somosiban Plaveczy József.

Ekkor, hogy időt nyerjen, s kívülről remélve a szabadulást, engedelmet kér, hogy egy nagy bünt valljon be. Megtudom, hogy egyik gyermekkori barátját már régebben megajándékozta volt szerelmével.

Ah, barátom, mi lennék ma e gonviselésszerű oroszlán nélkül!

Ez a vallomás megérteté velem, miért törődött Laura oly keveset az élettemmel.

A mióta tudom, hogy mást szeret s hogy boldog lehetne vele, nines bátorságom végrehajtani a tervemet; de nem viszem annyira az önmegtartózkodást, hogy feláldozzam magamat a boldogságának. Megpróbálom kibonyolítani a drámát halála által az oroszlánnak, melyre végre is nines szükségem, de a mely nem szűnt meg veszélyesnek lenni. Ilyen hálátlan ember.

Azzal a szándékkal, hogy fölverjem, felkapok egy székot. Az okozott zajra nem is mozog. Csodálkozom, közeledem hozzá, a mozdulatlansága nem szűnik meg. Bátorságot veszek magamnak egy rugásra; tehetetlen tömeggel találkozik a lábam. Felemelem a fejét, erőltlenül lehanyatlik. Lélekzik-e még? A mellére teszem a kezemet; ver a szíve.

A szegény pára eszméletét veszette. Orra alá tartom a Laura szagos üvegcséjét. Felnyitja az egyik szemét.

E pilanatban felfegyverkezett parasztek rohannak a terembe, mögöttük rokonaink, barátaink, a maire és titkára és két kopott öltözötű férfi, a kiket nem ismerek.

— Öljétek meg a vadat, kiáltják a Martineauk, öljétek meg irgalom nélkül.

— Ne öljétek meg, vagy meg fogjátok fizetni! kiáltja a két idegen.

A szemek elé táruló kép elég a parasztek harezias hevénél lelohasztására.

S valóban nem volt-e szép látvány ez a beteg oroszlán, egy fekete ruhás fiatal ember és egy menyasszonynak öltözött fiatal leány által ápolva?

Szepesi szeretetház. A „Szepesi szeretetház-egyesület“ t. ez. rendes tagjai ezennel tisztelteljesen folkéretnek: méltóztassanak az 1885-dik évre szóló 2 frtnyi tagsági díjt postautalvány útján mielőbb beküldeni. Szepes-Igló, 1885. évi október havában. Prihradny Guido, egyesületi pénztáros.

A bártfai vasut a legújabb stádiumba. De Maistre és Loisch, megyei alispánunkkal együtt mult kedden megsejlelték a tervezett vasut irányvonalát. Az oderbergi vasut két képviselője abbéli nézetének adott kifejezést, hogy elegendő volna Eperjesről Bártfaig egy keskeny vágányú vonalnak a kiépítése, mely hozzávetőleg 600 ezer frtba kerülne. Ezen költségnek fedezését úgy vélik felelendőnek, hogy a kormány megváltaná a postát és távirát mintegy 200 frttal, a vasutnál érdekeltek már t. i. a megye, a közbirtokosság, Bártfa, Anhalt-uradalom, hozzá járulnak mintegy 200 frttal, a fennmaradt 200 frtot az oderbergi vasutársulat hitelművelet után fedezné.

A nagy-sárosi tisztújítási eljárás ellen beadott felebbezés — az albirói állomás kivételével — a megyei közgyűlés által jóváhagyott s felebbezők az ellen beadott felebbezéseikkel elutasítottak; ellenben az albirói állás betöltése ellen beadott felebbezésnek hely adatott s N.-Sáros községnek 1885. évi június hó 30-án eszközölt albirói választás megsemmisített s ezen állásnak újabb szabályszerű választás útján való betöltése elrendeltetett.

A kis-szebeni serfözök ügye. Olvasóink visszaemlékezhetnek még, hogy Kis-Szeben közgyűlése határozatilag kimondotta, hogy az ottan fennálló serfözö-társulat által gyakorolt italmérésre nézve az eddigi gyakorlat fenntartassék s hogy ezen kérdés eldöntésénél a nevezett társulat tagjai is bírjanak szavazati joggal. Ezen határozat Havrillay Sándor ottani városi főjegyző és Toppiezer György városi képviselő által meg lett támadva s a megyei közgyűlés elé került. A megyei közgyűlés megsemmisítette a városi határozatot s utasította, hogy ezen kérdést egy újlag egybehívandó megyei közgyűlésen vétesse tárgyalás alá, s ezen közgyűlésen illetve ezen kérdés eldöntésénél a kis-szebeni serfözö-társulat azon tagjai, kik egyúttal városi képviselők is, sem tanácskozási, sem szavazati jogukat nem gyakorolhatják; mert a községi törvény világosan mondja, hogy oly kérdésekben, melyekben a képviselők közvetlenül érdekeltek, a dolog természeténél fogva sem a tanácskozásban, sem pedig a szavazásban részt nem vehetnek.

A körorvosi intézmény. Ma-holnap tíz esztendője lesz, hogy a közegészségügyi törvény behozott, melynek egyik főbb rendelkezése az is, hogy körorvosi állások rendszeresíttessenek az egyes közigazgatási járásokban. Megyénk már több ízben adott kifejezést abbéli meggyőződésének, hogy a törvénynek gyakorlati kivitele nálunk majdnem lehetetlen, s a nép szegénysége, az orvosoktól való idegenkedése következtében keresztül nem vihető és a törvénynek módosítása és átalakítása elodázhatatlan. A belügyminiszterium azonban merően ragaszkodik a törvény betűihez s kívánja a körorvosi intézménynek törvényszerinti életbe léptetését. Nálunk még 1877-ik évben állapított meg a körorvosok száma, még pedig évi 300 frt fizetéssel, de — előre látható volt — ily esekély fizetés mellett valamire való orvos nem vállalhatott hivatalt.

A míg Laura és szülői átengedték magukat az öröm kitérésének, megtudtam, hogy az oroszlán egy vásári állatseregletből szökött meg s a két idegen tulajdonosa. A szökése annál természetesebb volt, mert a gazdái, kiknek üzlete egy idő óta nagyon rosszul ment, alig adtak neki valamit enni. Beteg állapota is ennek a hosszas koplálásnak a következménye volt.

— Elhagyván az országutra nyíló kalitját, mondá az idegenek egyike, átment az erdőn, a nélkül, hogy élő lényvel találkozott volna. A falnak vette útját s a maire hivatala volt az első ház, melyet megpillantott. Bengrott az ablakon, aztán elhagyta ereje s összerogyott az ajtónál. Usakis így magyarázhatom meg a dolgot; bizonyára nem volt tudomása a zavarról, melyet okozott.

Egy juhót hozattam az oroszlán számára. Oly gyenge volt, hogy egész szelidséggel ette meg. Csak ekkor tudott ismét lábra állani. A kutya szelidségével követte gazdáját, kik csak egy zsinegen fogva vezették.

Némi pénzsegély, hálám gyenge kifejezése folytán jobb napokat élt az állatsereglet s megmentőmnek nem kellett börtölnie.

Laura férjhez ment ifjukori barátjához.

A mi engem illet, jobbnak láttam nem tenni ki magamat többé a veszélynek, melyből oly esodálatos módon szabadultam meg, s agglegény maradtam.

A nők társadalmi állása és hivatása.

(Folytatás.)

Mint hogy pedig minden ember magában független, önálló személy, kit sem vak eszköznek, sem lelketlen dolognak, hanem csak önzélnak kell tekinteni s vele e szerint bánni; mert hisz

Miután jelenleg sem vagyunk azon kedvező helyzetben, hogy az akkor megállapított 14 körorvost és 87 szülésznőt állomást jobban fizethessük, a megye egyelőre akként szándékozik a törvény kiválmának megfelelni, hogy minden közigazgatási járásban, az eddig már létesített járásorvosi állomások mellett még egy körorvosi állomás rendszeresíttetik, még pedig járásorvosi fizetéssel, vagyis állásonként 400 frtnyi fizetéssel és 100 frtnyi utiatálynnyal.

Garáza. Hrabesák János kocsis vasárnap a Friedmanné-tele koresmában még a záróra után tul akart mulatni, a koresmárosné félve a törvény szigorától, — már többször volt kapitányi hivatal által megbírságolva — nem akarta őt beboesátani, mire valamennyi ablakját kövekkel zúzta be. Az épen arra ott cirkáló rendőrőrsjárat által elfogatott és 3 napra elzárattott.

Só főarudára eddig 2 pályázó jelentkezett és pedig Ungár Fülöp és Singer Lipót. Pályázók már kérték a városi kapitányságtól a szükséges erkölcsi és vagyoni bizonyítványukat.

Gazdag község. A makoviczai járás szolgabiraja e napokban 5 forintot készpénzben küldött az eperjesi kapitánysághoz, hogy azt Vapenyik község szegényalap javára — legmagasabb kamatozás végett — egy helybeli pénzintézetnél helyezné el. Ezen pénz a népbanknál 5%-ra helyeztetett el.

Ki fog jövőre működni kikiáltó gyanánt az árveréseknél? A városi tanács elrendelte, hogy a városi rendőr-dobost az árveréseknél kikiáltónak alkalmaztatni nem szabad. — Friedmann Bernát volt 27-kros bazárjában e napokban megtartott árveréseknél — Duna János ismerős ezigány teljesítő ezen szolgálatot. Auch gut!

Puskapor nagy-árudát akarna a kassai es. k. 6. számú hadtest parancsnokság Eperjesen létesíttetni s kérdést intézett, vajjon Gallitsik Vilmos helybeli kereskedő és puszkaporárús bir-e a szükséges helyiségekkel? Azt hallottuk, hogy nem bir oly nagy raktárral s újat csak bizonyos feltételek mellett volna hajlandó építeni.

Br. Ghillányi J. vasárnap a zsegynei erdősegekben egy nagy vadkant lőtt, súlya 215 kggram. A legszebb ebét azonban a kan szétépte.

A megyei gyümölcskiállító, mielőtt termékeiket az országos kiállításra felküldenék, e hó 3. 4. és 5-én kollektív kiállítást rendeznek a megyeház nagy termében. A kiállítandó tárgyak e napokban közszemlére vannak kiteve.

Nagysárosi műmalom. A multkori tűzvész által okozott károk megbeeslése már véget ért s a károsszeg 174.772 frtban állapított meg. Ebből 60%-ot az első magyar általános s 40%-ot a Duna biztosító-társaság fog megtéríteni.

Bankóhamisítók Kassán f. hó 1-jén elfogattak azon orosz papirpéncz hamisítókat, kiket az orosz rendőrség már hosszabb idő óta üldözött. Kviseh József és bátyja Ferdinand, — foglalkozásra könyvkötők, — szept. 13 óta tartózkodtak Kassán, hová az orosz rendőrség elől menekültek. De az orosz detektívek kiszimatolták, s mihelyt tisztában voltak a dologgal, azonnal értesítették főnöküket, egy alezredesi rangban álló tisztviselőt, ki el is jött elfogatásukat kieszközölni. Kviseh József a galambuteza 14. számú házban lakott, hol családostul elfogatott, ugyanott találták az összes gépeket

ezen felfogás nélkül magasabb tehetségeit nem képezhetné és nem érvényesíthetné; ennél fogva

IV. a nő nem szabad, mint keleten, eszköznek, dolognak tekinteni, hanem önzéln- és jogosultsággal bíró lénynek.

Az erkölcsiség továbbá azt parancsolja, hogy minden társadalmi alkotásaink- és intézményeinkben arra ügyeljünk, miszerint ezek a kőzjót és az igazi művelődést mozdítsák elő. Tehát:

V. a nők állása az emberi társadalom javára és a közművelődés előmozdítására szolgáljon.

De a társadalom ezen java, mint tudjuk, kiválóan a család erkölcsös életén alapszik, ebből tehát következik, hogy:

VI. a nő nyilvános működésének nem szabad a családi élet rovására történnie.

Vége a lények egymásközti viszonyára nézve, nemcsak a mai és régi emberek életében, hanem az egész mindenségben áll azon alapelv (tehát világtörvény): hogy

VII. a kisebb észnek mindig meg kell halolnia a nagyobb előtt, a gyengébb értelemnek alá kell magát vetni az erősebbnek.

Ezen alaptételekből vonható következtetések adják tárgyunk megoldását.

Ezen alapelvek kifejtése után ugyan mindekelőtt még azon fontos kérdés merül fel: hogy minő a nő természete és szellemi tehetsége? nevezetesen értelem erősebb-e, azonos-e vagy gyengébb mint a férfié?

Ezen kérdések képezik a nőkérdés tulajdonképeni magvát. De hogy kelljen ezen maggal elbánni? — ezen fordul meg tulajdonképen a dolog.

Itt állunk most a bösesézet, az embertan és különösen a lélektan küszöbén; és minthogy ez utóbbinak általános tanai csakhamar eserben hagyóknak; nők önvalomásai pedig, melyek biztos tájékozást nyújtanának a női lélek iránt, eddig még nem állanak rendelkezésünkre: ennél fogva más

és eszközöket, egy hasáb fába rejtve pedig a be-
tűket. Volt náluk 624 darab igen jól sikerült 25 ru-
beles hamisítvány.

A kassai állami gépészeti iskolát a fo-
lyó tanévben 70 növendék látogatta. Mint értesü-
lünk, az idén oly sokan jelentkeztek, hogy 15-öt
kellett elutasítani. Az új épület már befejezéshez
közel áll s a jövő hó első napjaiban már ott fog-
nak a növendékek oktatásban részesülni.

Érdekes találmány. Azok a vasuti portások,
kik a vonat indulása előtt lélekszakadva futnak te-
remből terembe s kiáltják a városok neveit: „Első
csengetés! Tessék besétálni”, már nem soká fog-
ják e terhes mesterséget űzni, mert Vicomte de
Maistre, a kassa-oderbergi vasút igazgatója, oly
készségeket talált fel, mely a várótermekben s étter-
mekben villamos uton jelzik a vonatok indulását.
A feltaláló készülékét e napokban mutatta be szak-
értőknek az Egger B.-féle gyárban. Különben a ta-
lálmány a kiállításon is látható.

A zene és a has. A zene hatásáról érdekes
adatokat beszélt egy chicagói vendéglős, akinek ét-
termeiben egy német zenekar szokott játszani. El-
beszélése, mely egészen új világlátásban mutatja be a
zeneszerzőket, következő: Azokon az esteken, mikor
a zenekar Wagnert játszik, hatszorta több friss sört
esapok, mint máskor. — Mendelssohn-estéken
senki sem eszik sonkás kenyeret s minthogy azon
nyolevzanót szájalókat nyerek, nem is becsülöm
sokra Mendelssohn urat. Strauss legtöbb bort fogyaszt,
sőt időnkint pezsgőt is leleszít a vendéget. Verdit s a
többi olasz szerzőket nem igen szeretem. Akkor va-
lami megfoghatlan szimpátiából mindenki szalámit
kér, ez pedig igen rossz üzlet. De legkevésbé sze-
retem, ha valami Ragaeki (Rákóczy)-nak az indu-
lóját fújják. Hyenkor iszik eleget a yanke, de végre
annyira neki hevül, hogy agyba-főbe veri egymást.
Igaz ugyan, hogyha egymás fejét verik be, az csak
nekik fáj, de rendszeren az én üvegeimet és székeim-
et is agyoncsépelik s az már nekem fáj.

Pénzeslevelek föladata. A közmunka- és
közlekedési miniszter következő körrendeletet
bocsátotta ki: Folyó évi október hó 1-től kezdve
pénzeslevelek nyitva csak 300 frtot meghaladó ér-
tékelé 250 gramm súlyig adhatók fel. Ily pénzes-
levelekről az értékpórtó, mint eddig, úgy ezután is
50% pótlékkal a feladást fizetendő.

Hadmentességi díj. A harmadik korosz-
tályból szolgálatképtelenség miatt sorozatlanul ki-
került egyénekre nézve, akik esetleg még a negye-
dik korosztályban is besorozhatók, a pénzügyi mi-
niszter elrendelte, hogy ezen egyének, amint a
harmadik korosztályból kikerülnek, azonnal fölve-
endő a díjkötelesek jegyzékébe: ha azonban a
korosztálytól besoroztatnának, a jegyzékből törle-
ndők s az esetleges befizetés nekik visszatérítendő.

A magyarországi tanítók árvaházába
az első árvák bevonultak. Az egyesület választmánya
ez alkalommal csupán csakis öt árvát vehet fel,
mivel most még csak az első árvaház van készen,
s a többiek a gyűjtés eredményéhez képest idő-
közönként fogják felépíteni. A fölvetett árvák:
Gácsi József a vázsolói, Bódy László a korponai, Grosch
Sándor a meszléni, Gárt Tivadár a csesői és Frank
István a dunapentelei tanító árvája. (ez utóbbit a
férfimegyei tantestület nevezte ki saját alapítvá-
nyára) kik az árvaházban teljes ellátást és nevelést

utra kell térnünk, hogy a női lélek titkos benső
erőit és ezek működését megleshessük. A nők
munkaképességét eddig teljesített kézi és szellemi
munkákból kell meghatároznunk, tehát az okozat-
ból kell az okra következtetnünk, hogy így a nő ere-
deti természetét kipuhathatassuk. Itt a tények két
megmérhetlen mezeje áll előttünk; t. i. a történe-
lem és a mai élet.

Lépjünk a történet muzsájára, az idők ezen meg-
veszethetetlen tanuja és az igazság mesterének
csarnokába, aztán tekintsünk szét az élet gaz-
dag kertjében, hogy az öt ékesítő virágokat meg-
ismerhessük.

Nem akarom tisztelt hallgatóság előtt a nő-
világ történetéből a rémképeket esetelni; nem
akarom hosszasan elmondani, hogy egy férfi
ruhába és nehéz fegyverzetbe öltözött, nagyra-
vágó babyloni nő miként szállott szembe személyesen
láználó csapatokkal, vagy miként járt seregének
élén hódító kalandokra, nem akarom továbbá jelle-
mezni a németek őseinek, a czimberek feleségeit,
hogy miként követték férjeiket a rómaiak elleni
háborúba és miként gyilkolták le az elvesztett üt-
közetből menekülő férjeiket azután gyermekeiket
és végre önmagukat; nem kívánom rajzolni a régi
frankok udvaraiban szereplő nők borzasztó tetteit,
itt a méregűvege a fejedelmi hölgyek kezében
játékszerré lett; nem szeretnék tisztelt hallgatóság-
ban szánakozást ébreszteni, s azért nem világítom
meg a művelődés történet egyik igen sötét foltját
t. i. a boszorkánypörök történetét; ezen történet
akt mondja, hogy a 16. és 17-ik században 100,000-
ekre megy azon asszonyok és hajadonok száma,
kik ezen végteljes babonának lettek áldozatává,
(az utolsó boszorkány, kit nálunk a 18-ik század
40-es éveiben Szegeden elégették, Dugonics And-
rás, jeles magyar író és egyetemi tanár, édes anyja
volt; a német Schweizban pedig Glarusban csak
1782-ben végezték ki az utolsó boszorkányt) kü-
lönben egyidejűleg a férfiakat a nők iránti legna-

kapnak. Az árvaház szabályzatát és ez évi költség-
vetését a közoktatásiügyi miniszter jóváhagyta és
árvaatyául az árvaházi bizottság ajánlatára Suppan
Vilmos képezési tanárt nevezte ki. A miniszter te-
kintettel arra, hogy a leányárvák számára a taní-
tónak még nincs árvaházuk, megengedte, hogy
minden állami elemi tanítóképzőben elhelyeztes-
sék egy-egy árva, kik ott élelmezést kapnak s az
egyesület csupán ruházatról és könyvekről gondos-
kodik. Ily módon az egyesület öt leányárvát, (Kán-
tor Irma, Molnár Vilma, Pipis Ida, Gludovácz Ilka
és Emma) jelölt ki felvételre, kik a kijelölt taní-
tóképzőben már szintén elfoglalták helyeiket.

A közigazgatás reformját, mint egy fél-
hivatalos közleményből látjuk, most már erősebb-
ben készítik elő a kormány kebelében. A belügy-
miniszteriumban e napokban Tiszta a miniszter-
elnök elnökelete alatt enquete-fülés tartott, a mely-
ben a községek szervezéséről szóló (1871: 18.)
törvénynek módosítását célzó, 164 szakaszából álló
törvényjavaslatot végig tárgyalták. E javaslat, mely
a községek szervezéséről egységes törvényes intéz-
kedésre céloz s e szerint tehát valamennyi eddigi
erre vonatkozó törvényt érvényen kívül fog helyezni,
a nagy számmal megjelent főispánok, polgármeste-
rek és a belügyminiszteri szakközégek által beható
tanácskozás alá vétetett és esekély módosításokkal
jóváhagyott. Az enquete legközelebb tartandó
második ülésében a törvényhatóságok szervezéséről
szóló (1870: 42.) törvény változását célzó törvény-
javaslat kerül tárgyalásra, amely törvényjavaslat
pedig magában foglalja a törvényhatóságokra vo-
natkozó törvények teljes kodifikációját.

Szerelmi komédia A hely nem határoz.
Féltékeny volt a férj s neje hűtlenségének beiga-
zolására elővette a régi taktikát. Ultra kelt s nagyobb
nyomaték végett még egy gyermeket vitt magával.
A legközelebbi vasúttállomásra kocsin hajtatott
vissza s éji szállásra megvonta magát a rend egyik
örénél, kitől még revolvért is kért s kapott (vakon
töltve), hogy majd így, meg amúgy. Próbálta is a
fegyvert kézbe venni, majd felbátorodván, ezélni.
Egyszer csak puff! Elsült a fegyver. A rendnek
többi örei összeszaladtak, kuleslyukon, ablakszelen
vizsgálják a rettentőt. És látják a nap hőjét az
asztal alatt gúgolvá. Előjön a rend legfőbb öre,
megnyugtítja az alantasokat; majd, fázva az ijede-
lentől, a féltékeny férj is kisompolyog s éjtél után
két óra lévén az idő, megy a hűtlen feleséget és
hű tisztet agyonsebezni (szóval). Tolvajkulesal
megnyitja a kaput, (nem nyikorgott); lábujjhegyen
be a felesége hálószobájába — — — A feleség
ott olvas s óhajta az ágyban, és a férj most már
nem a tisztet, hanem a sóhajnak az irányát keresi.

A leghatalyosabb egérméreg. Mint leg-
hatályosabb és más állatokra legkevésbé veszélyes
méregnek bizonyult a szénsavas baryum. A baryum
fehér, nehéz szagtalan és iznélküli por, az eregek-
nek árpálsziból készült tiszta alakjában adatik apró
paszuly nagyságú labdacsookban. Hogy a nyulak
hozzá ne ferhessenek, a labdacso az egérlyukba
tétetnek.

Kölniviz. 5 dekagram bergamotolaj, 5 de-
kagram citromolaj, 5 dekagram cedrilolaj, 3 de-
kagram rozmarinolaj, 3 dekagram levendulolaj és
3 dekagram fahéjolaj 10 kilogram legjobb borszeszbe
feloldva és 2½ kilogram rozmarin-szeszt hozzá-
adva, 3 napi áztatás után lepároltatik.

gyobb igazságtalanságról kellene vádolnom: megki-
sértem tehát a történet gazdag csarnokából más ké-
peket bemutatni.

A történet általában arról tanuskodik, hogy
a nő egyéni természete minden időben, évezredek
óta a mai napig, mindig ugyanaz maradt; korunk
hölgyeit csak a vallás, az iskolák és a kor szelleme
emelte fölébb úgy belátás, mint erőnyben; kétség-
telenül magasabban állanak tehát ma, mint a ré-
gibb korban. A nő régi jeles tulajdonai, fogytako-
zásai és hajlamai ma is ugyanazok, mert minden
halandóban az egyéni természet mindig ugyanaz
marad. A nőkben mindenkor és mindenütt látunk
eleven érzést, élénk képzeletet, lelkesedést, izlést,
látónki ihlettséget, hit, babona és vallási rajongásra
való hajlamot, atyáik vallásához való tántoríthatlan
ragaszkodást, (említem-e a hét Maccabaeus anyját)
fortélyosságot, kíváncsiságot, jótékonyra való haj-
lamot, az erkölcsök és jó szokások nagyra becsülést
stb. Ellenben hiábán kerestünk a nők között olyan
világbölcseket és bölcsészeket, kik olyan nevet vi-
tak volna ki magoknak, mint: Sokrates, Plato,
Aristoteles, Descartes, Spinoza, Kant és mások, de
nagy tudomány nőkre sem akadunk.

Meglepő a történelemben azon körülmény,
hogy a kiváló férfiak töménytelen nagy száma mel-
lett a kiváló nők igen csekély száma majdnem
egészen elenyészik; ezen tapasztalat azonban még
sem vethet árnyékot a nőkre, ha meggondoljuk
állásukat és helyzetüket egész a legújabb időkig,
és azt, hogy bizony semmiféle, vagy igen is kez-
detleges, hiányos kiképzetésben részesültek.

A minőnek neveztem fentebb a nők helyze-
tét a keleten, olyan volt az ókorban az egész
kelet összes népeinél. Így követte Indiában a hát-
ramaradt özvegy elhunyt férjét a máglyára, hogy
férje hullájával együtt ő is elégjen; ez azt példázta,
hogy a nő szolgaságának bilineseit még a halál sem
tépheti szét. Ezen vallási szokást csak nem régen
az angolok szüntették meg. Az utolsó nagy szabású

Tüzeset Takács Gy. hrabóczi plébános tu-
lajdonát képező csür ismeretlen módon meggyült
s a benne levő terméssel együtt porrá égett. A
kár 764 frtra becsültetik. Egy ottani egyén a gyuj-
tás gyanúja miatt feljelentett.

**Mennyire tisztelik a községi előljá-
rást.** Héthárs községben a múlt napok egyikén
éjjel nagy zaj támadt. Az ottani körjegyző Knapik
István, két esküdtel azonnal a helyszínére sietett,
hogy rendet csináljon s a csendháborítókat rendre
utasítsa. Erre Gres János, rossz hirben álló legény
a körjegyzőt nyakon fogta s a két kísérőnek csak
nagy-nagy nehezen sikerült őt a garázda ember
karmaiból kiszabadítani; Gres János hatóság elleni
erőszakoskodás miatt letartóztatott.

„Egyetemes Regénytár” czim alatt „Sin-
ger és Wolfner” budapesti könyvkereskedő-czégéletre
való vállalatot indított meg. A kiadók főképp abból
a sokat hangoztatott panaszból indultak, hogy a ma-
gyar szépirodalmi könyv igen drága és például, —
hogy az eredeteikről ne is szóljunk a külföldi jór-
való műveknek német fordítása felénynél is olcsóbb,
mint ugyane művek magyar kiadása. Így vált aztán
lehetővé, hogy Reclam-, Spemann-, Engelhorn- és
más ilyen mű német kiadványok valóságos elárasztó-
tátták Magyarországot és olcsó, s csinos kötetekkel
majdnem kiszorították a közönség köréből a jóval
drágább magyar könyveket. Hogy a magyar közön-
ség nem olvas eleget, vagy ha olvas, sokkal keve-
sebbet költ könyvre, mint tehetné, ennek oka nagy-
részt a könyvek drágaságában rejlik; s alig szenved
kétséget, hogy olvasási kedvét, az eddigin haladva,
nem is lehet föléleszteni. Jó könyvet adni a közön-
ség kezébe, tetszetős külsejűt, mely mellett a tartó-
ság sincs figyelmen kívül; ez az, a mivel nálunk
is meg kellett tenni a kísérletet, s a ki meglette
bizonyosan tekintetben közművelődésünk meletének
s tett vele szolgálatot. Az Egyetemes Regénytár
eme kívánalmaknak akar megfelelni. Csinos, maj-
dnem dízkötésnek beváló, semellett tartósnak igé-
ző köteteket bocsát ki, szép, olvasható egymással;
is egy-egy 10—12 ivre terjedő kötet ára 50 kraj-
szár — annyi, a mennyiért különben a kötést i.
alig lehetne megkapni. A vállalatnak eddig megje-
lent két kötete igen szerencsés kezdetnek mondható.
Az első két kötet Ohnet Györgynek, a Vasgyáros
szerzőjének „A b a n y a” czimű regényét tartal-
mazza, melynek francia eredetije eddig 72 kiadást
ért, mi mindenestre a mellett szól, hogy a ma-
gyar kiadás is; nagy kelendőségnek fog örvendeni.
A harmadik Mikszáth Kálmán „A lohinaí fű” és
Welten Oszkár „Egy éjszakára bezárva” czimű el-
beszélések a negyedik kötet pedig Hamilton Aidé
angol írónak „Az uri körökben” czimű társadalmi
regényét fogja tartalmazni, mely minden tekintetben
kiváló helyet foglal el a Modern regényirodalomban.
A vállalat minden egyes kötete külön is megvehető,
de a kiadók előfizetést is nyitnak a sorozatokra, mely-
nek igénybevétele különösen oly helységekben ajánl-
ható, hol könyvkereskedő nincs; így 15 kötetre 7
frt 59 krajczárjával, 10 kötetre 5 frtjával, 5 kötetre,
2 frt 50 krajczárjával (bérmentes megküldés mellett
fizethető elő.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

szertartással végrehajtott özvegynevelés Indiában
1839-ben történt.

A nő állását a régi zsidó népnél eléggé jelzi
az Évához intézett isteni szózat betűszerint vett
értelme.

„A te akarod férjednek legyen alávetve és ő
legyen a te urad”.

Az atya halála után az első szülött fiu még
anyjának és testvéreinek is urává lön.

De még a sokat dicsőített klasszikus népek, a
görögök- és rómaiaknál sincs a nőknek sokkal jobb
sorsuk; ott sem egyenjogú társa a férjnek, sőt még
társalkodónéjának, vagy élete fűszerezőjének sem
mondható: a férj a nő ura és gyámja. Feleségét
még a római férj is eladhatja, testileg megfen yit-
heti, sőt meg is ölheti; a feleség csak gazdasszony
volt, azaz: a konyha és a rabszolgánők urnője. A
római nő csak mint anya birt magasabb állással.

Hasonló volt a nő állása a régi németeknél
is. Eleintén, még Krisztus születése után is, talál-
kozunk a németeknél özvegynevelésre jutott nők élé-
gésével, a leánynevelés megöletésével, a férj itt
is korlátlan a feleségének.

Azon felfogás, hogy a nő nem bir olyan becs-
sel, mint a férfi, a németeknek egyes szokásaiban
még ma is nyilvánul.

A német Schweizban Schaffhausen cantonban
az első gyermek születésénél az örvendetes családi
esemény híret megvívó küldöncz, ha az első szülött
fiu, a rokonok és ismerőknek két virágcsokrot visz,
ha pedig leány, csak egyet. Ugyancsak Schaffha-
usen canton Thayngen nevű községében az apának
még nem régen, fia születésekor a községi erdőből
egy koci, leánya születésekor pedig csak egy taliga
fát volt szabad vágni. — Glorus cantonban fiuknek
születésekor a kincstár még ma is fizet tíz frankot,
leányek születésekor az apának nem jár jutalom.

(Folyt. köv.)

FERENCZ JÓZSEF
KESERŰVIZ.
 „Kis adagban hatásos, nem kellemetlen ízű.”
 Dr. Korányi, tanár.
 „Körömdamon a legkedveltebb hashajtó víz.”
 Dr. Kézsmárczy, tanár.
 „Hatásosabb mint a többi budai vizék.”
 Dr. Gebhardt, tanár.
 Kérteik a forrás használatákor mindvégig az egyedül helyes elvevézést
FERENCZ JÓZSEF-KESERŰVIZ
 használni.
 Kapható Eperjesen: **Gallotsik J. W.**
 úrnál, a gyógyszerárban és fűszerkereske-
 désben. 1096 6-2
A szétküldési igazgatóság:
Budapestén, váci utca 18. szám.

TENGERTŰLI POR
 12-7
 pusztít
 poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszhogart,
 legyet, hangvát, pincebogart, madármolyt
 egyáltalában mindennemű rovar, — majd-
 nem természetfölötti gyorsasággal és bizto-
 sággal — olyformán, hogy a létező rovarköl-
 tésből még csak nyoma sem marad annak.
 Valódi minőségben és olcsó áron kapható:
Praga
ANDEL J.-féle gyogyfűszerkeszletében
 13. „a fekete kutyához” Huszuta 13.
 Eperjesen:
Schmidt Károly
 gyógyszerésznél.



ANDEL J.-féle
 új feltalozott

Operngläser, Feldstecher etc.
 so auch alle Gattungen
LOSE
 gegen monatliche Ratenzahlung zu haben in
WINTER'S GROSS-TRAFIK
EPERJES.

Biztos kereset!
 Mindenki tüke és kockázat (risico) nélkül
 osztrák-magyar állam- és díjsor-jegyek részleltetés
 melletti eladása által az 1883. évi XXXI. tezikk szerint
havonta 100-300 frtot kereshet
 nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésé-
 vel intézendők:
LANG LIPÓT
 nemzetközi hirdetési irodájába
 Budapest, Dorottya-utca 9.
 1119 sz. 6-5

Dr. FOLKMANN J.
 első bécsi
 szolgál-bizományi-intézete
 (alapítva 1862.)
 pontosan teljesít mindennemű bevásár-
 lásokat és eladásokat, valamint diskkrét
 természetű magán megbízásokat. Levél-
 beli tudakozódásra azonnali felelet.
 Bécs, Wallnerstrasse No. 6.

Champagner
Gustav Schmidt in Pressburg
 empfiehlt seine, aus den besten Weinsorten
 Ungarns, genau nach französischer Methode
 erzeugten Champagner:
 Grand vin de Champagne . . fl. 1.50
 Jockey Club 2.—
 Magyar pezsgő 2.—
 Carte noire 2.60
 alleinige Niederlage für Eperjes bei Herrn
Carl Linkesch. 1083?

Bizonyítvány.
 Az alulírottak egy általuk eszközölt szoros
 vizsgálat alapján kijelentik, hogy a párisi
Cawley és Henry urak francia szivarkapapir-
 gyártásból származó „**LE HOUBLON**”
 szivarkapapirt kitünő minőségűnek, minden
 idegen alkotórésztől különösen minden az
 egészségnél ártalmas anyagoktól is mentnek
 találtak.
 Bécsben, 1884-i május 24-én.
 Al.: **Dr. Pohl J. J.**
 a vegyi technologia nyil. rendes tanára
 a csász. kir. műegyetemen.
 Al.: **Dr. Ludwig E.**
 az orvosi vegytan cs. k. nyil. rendes tanára
 a bécsi egyetemen.
 Al.: **Dr. Lippmann E.**
 a vegytan rendk. tanára
 a bécsi egyetemen.
 (Fentebbi aláírások helyessége **Dr. Homann J. csász.**
 kir. jegyző ur által Bécsben bizonyított. Fentebbi
 bizonyítvány aláíratott a csász. kir. külügyministerium
 és a bécsi francia követség által 1884-i május 28-én.)

! Áthatlan !
 1884. 3-1
 eső, szél és hideg-ég
 ellen.
Csak 2 frt
 egy pompás, meleg, vastagszövetű
 „**Polgár**” kabát
 uraknak, nőknek, fiúknak és leá-
 nyoknak. Ninesen **jobb, tartó-
 sabb, olcsóbb és ké-
 nyelmesebb**, mint ezen minden egyének gyönyörűen
 illő ruhadarab, mely fekete, kék, barna, drapp és szürke
 színekben kapható és következő előnyvel bír:
 1-ször: Minden testhez gyönyörűen illő szabása.
 2-ször: A testet folyton egyenlő melegségben tartja.
 3-ször: Egyéb drága téli ruházat nélkülözése.
 4-ször: Olcsósága, tartóssága, csinos, divatos állása.
 A ki ily „Polgár” kabátot rendel, a zordon tél hideg-
 sége ellen mentve van, tehát ne sajnálja senki a csekély
 kiadást, a meglülés lehetetlen, s azt mindenki köteles saját
 egészségének megtenni. — Szétküldés utánvétellel történik.
Egyedüli eladási és szétküldési czím:
Fekete Gyula
 Bécs, V., Hundsturmstrasse 18 37.



ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.
 Az alant írott főbányahivatal 1886. évi szükségletére szállítandó következő termény és anyagszerek beszerzésére ezennel árlejtés hirdettetik.
 1) 150 mm-ás buza, melynek hlként 74 kgr. súlylyal kell bírnia, 2) 430 mm. rozs, melynek hlként 71 kgr. súlylyal kell bírnia, 3) 330 mm. zab, melynek hlként 43 kgr. súlylyal kell bírnia, 4) 584 mm. kőszén, 5) 100 mm. zsupszalma, 6) 75 mm. alomszalma, 7) 130 kg. gépolaj, 8) 800 kg. repceolaj, 9) 2400 kg. petroleum (kőolaj), 10) 100 kg. faggyu, 11) 25 kg. faggyu-gyertya, 12) 100 kg. haj, 13) 500 db fenyőpadló 4 méter hosszú, 30 cm. széles, 5 cm. vastag, 14) 500 db fenyődeszka 4 m. hossz. 30 cm. széles, 3 cm. vastag — és 15) 500 db veresfenyő-deszka 4 méter hosszú, 30 cm. széles, 3 cm. vastag — mely cikkek egyenlő részletekben és pedig 1886. évi február, május, augusztus és november 1-ig szállítandók azon kikötéssel, hogy szükség esetében a vállalkozó a jelenleg követelt mennyiségnél, kívánat szerint 1/3 részszel többet is köteles leendő a magas kintstárnak beszállítani. Az ajánlatok el-fogadására **1885. október 28-án reggeli 9 óra tűzetik ki.**
 A zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és bánatpénzül az ajánlott ösz-szegnek 10% látandók el. A bánatpénz készpénzben vagy a szabá-lyoknak megfelelő értékpapírban esatolandó.
 Az el nem fogadott ajánlatokhoz esatolt bánatpénz az illetők-nek azonnal vissza fog adatni. Az ajánlatban az ajánlattevő köteles kitenni, hogy a szállítás feltételeit ösmeri s hogy azoknak magát minden tekintetben aláveti. Az ajánlott öszszeg szám és szószertint kiirandó, valamint az is, hogy ajánlattevő a szállítást métermáza és kilogrammok szerint eszközöndi.
 Az akként szerkesztett zárt ajánlatok csakis a fentebb kitett nap reggeli 9 órájáig fogadtatnak el, a később beadott ajánlatok visszautasítatnak, egyáltalában utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.
 A szállítás részletes feltételei az árlejtést tartó hivatal helyisé-
 gében mindennap reggel 9 órától délután 5 óráig megtekinthetők.
M. k. főbánya-hivatal Soóvártt.